

Ćwiczenia 5

Metoda łączenia udziałów

Zasady łączenia się spółek regulują przepisy Kodeksu spółek handlowych (tytuł IV dział I. "łączenie się spółek"). Wynika z nich m.in., że spółki kapitałowe mogą się łączyć między sobą oraz ze spółkami osobowymi. Połączenie spółek może być dokonane:

1. przez przeniesienie całego majątku spółki (przejmowanej) na inną spółkę (przejmującą) za udziały lub akcje, które spółka przejmująca wydaje wspólnikom spółki przejmowanej (łączenie przez przejęcie) - **przykład 1 i zadanie 1.**
2. przez zawiązanie spółki kapitałowej, na którą przechodzi majątek wszystkich łączących się spółek za udziały lub akcje nowej spółki (łączenie się przez zawiązanie nowej spółki) – **przykład 2 i 3 oraz zadanie 2,3,**

Przykład 1

Podstawowe wyłączenie w metodzie łączenia udziałów

Spółka „A” łączy się poprzez połączenie kapitałów ze spółką „B”.
Najważniejsze pozycje bilansowe obu spółek na dzień połączenia, w wartościach księgowych przedstawiają się następująco:

	Spółka A	Spółka B
Aktywa	1500	1200
Zobowiązania	(700)	(600)
Aktywa netto	800	600
Kapitał własny	800	600
w tym:		
Kapitał podstawowy	500	300
Kapitał zapasowy	300	300

Wartość aktywów netto spółki „B” wycenionych na dzień przejęcia w wartościach godziwych wynosi 650.

W zamian za przejmowane aktywa netto spółka „A” emituje własne udziały o wartości rynkowej 680 i wartości nominalnej 400.

W przypadku połączenia kapitałów, rozliczanego metodą łączenia udziałów nie uwzględnia się wartości godziwej aktywów netto spółki, która jest wykreślana z ewidencji działalności oraz wartości rynkowej udziałów wyemitowanych dla potrzeb połączenia.

Bilans połączeniowy A+B przedstawia się następująco:

	Spółka A Wartość księgowa	Spółka B Wartość księgowa	Połączenie A+B
Aktywa	1 500	1 200	2 700
Zobowiązania	(700)	(600)	(1 300)
Aktywa netto	800	600	1 400
Kapitał własny	800	1 400
w tym			
Kapitał podstawowy	500	400*	900
Kapitał zapasowy	300	300	$300 + 300 + (300 - 400)^{**} =$ 500***

Objaśnienia:

*300 - wartość kapitału podstawowego wyłączonego,

**400 – wartość kapitału podstawowego włączonego.

***500 -połączeniowy kapitał zapasowy (600 – 100)

Zadanie 1.

- Dwie spółki z o.o. (Miki i Leni) spełniają kryteria dla rozliczenia transakcji połączenia metodą łączenia udziałów.
- Połączenie tych spółek nastąpi poprzez przeniesienie majątku spółki Leni na spółkę Miki.
- Skrócone informacje dotyczące wartości księgowych spółek przedstawiono w tabeli.
- W zamian za przejęte udziały spółki Leni, spółka Miki wyemitowała udziały o wartości nominalnej równej: 850.000 zł.
- Po wyłączeniu kapitału zakładowego spółki Leni różnica między sumą aktywów a pasywów może zostać odniesiona na specjalnie utworzony w tym celu kapitał rezerwy ponieważ, po dokonaniu wyłączenia kapitału zakładowego odpowiednie pozycje kapitału własnego spółki, na którą przechodzi majątek połączonych spółek koryguje się o różnicę pomiędzy sumą aktywów i pasywów.
- Dla potrzeb zadania przyjęto, że będzie to kapitał rezerwy (ustawa nie narzuca konkretnego kapitału odniesienia).

	Spółka Miki	Spółka Leni
Aktywa	3.050.000 zł	810.000 zł
Pasywa	3.050.000 zł	810.000 zł
w tym		
kapitał zakładowy	800.000 zł	600.000 zł

Przykład 2

Łączenie spółek A i B metodą łączenia udziałów:

Założenia:

Kapitał podstawowy wg umowy spółki – 120.000.

Aktywa i pasywa wykazane wg stanu na dzień połączenia wycenione wg jednolitych zasad.

Korekty:

- wzajemne należności i zobowiązania (-) 50.000
- kapitał podstawowy likwidowanych jednostek (-) 110.000
- wprowadzono nowy ustalony w umowie kapitał podstawowy spółki (+)120.000
- eliminacje marży na zyskach z transakcji wzajemnych (-)10.000
- eliminacja wpływu na wynik marży na zyskach (-)10.000

Należy skorygować marżę i wynik na minus gdyż gdyby nie transakcja wzajemna to zarówno marża jak też wynik byłyby o 10000 niższe.

Metoda łączenia udziałów przy fuzji

	A	B	Suma przejściowa A+B	Wyłączenia	Suma bilansowa
AKTYWA					
Aktywa trwale (razem)	100.000	150.000	250.000		250.000
Aktywa obrotowe	200.000	200.000	400.000	-60.000	340.000
w tym wzajemne należności	20.000	30.000	50.000	-50.000	
marża w zyskach	10.000		10.000	-10.000	
Razem Aktywa	300.000	350.000	650.000	-60.000	590.000
PASYWA					
Kapitał podstawowy	50.000	60.000	110.000	120.000	120.000
				-110.000	
Kapitał zapasowy	40.000	30.000	70.000	-10.000	60.000
Wynik roku bieżącego	10.000	10.000	20.000	-10.000	10.000
Zobowiązania	200.000	250.000	450.000	-50.000	400.000
w tym wzajemne	30.000	20.000	50.000	-50.000	
Razem Pasywa	300.000	350.000	650.000	-60.000	590.000

Zadanie 2. Metoda łączenia udziałów przy fuzji

Przeprowadź niezbędne wyłączenia oraz połączenie metoda łączenia udziałów. Kapitał według umowy spółki to 120000 wzajemne należności i zobowiązania to 50000 a wynik na wzajemnej sprzedaży zysk 10000. Uzupełniając bilanse łączących się spółek pamiętaj, że aktywa muszą być równe pasywom.

	Spółka A	Spółka B	Suma przejściowa A+B	Wyłączenia	Bilans otwarcia
AKTYWA					
Aktywa trwałe (razem)	120.000	150.000		
Aktywa obrotowe	200.000	200.000	400.000		
w tym wzajemne należności	20.000	30.000	50.000		
marża w zyskach		
Razem Aktywa		
PASYWA					
Kapitał podstawowy	50.000	60.000		
Kapitał zapasowy	50.000	50.000		
Wynik roku bieżącego		
Zobowiązania	200.000	250.000	450.000		
w tym wzajemne	30.000		
Razem Pasywa		

Przykład 3

Spółki A i B podejmują decyzję o przeprowadzeniu procesu fuzji.

Kapitał podstawowy według umowy spółki powstałej w wyniku fuzji to 120 000.

Wartość należności i zobowiązań wynikająca z wzajemnych transakcji to 50 000.

Kapitał podstawowy obu spółek przed połączeniem to 110 000.

Wartość zrealizowanego wyniku przed procesem połączenia na wzajemnej sprzedaży pomiędzy tymi spółkami jest stratą, i wynosi 10 000,

Marża na transakcji wzajemnej jest ujemna i wynosi 10000

Należy skorygować marżę i wynik na plus gdyż gdyby nie transakcja wzajemna to zarówno marża jak też wynik byłyby o 10000 wyższe.

Metoda łączenia udziałów przy fuzji

	Spółka A	Spółka B	Suma przejściowa A + B	Wyłączenia	Bilans otwarcia
AKTYWA					
Aktywa trwałe	100 000	160 000	260 000		260 000
Aktywa obrotowe	200 000	200 000	400 000	-40 000	360 000
<i>w tym</i>					
wzajemne należności	20 000	30 000	50 000	-50 000	
marża w zyskach (strata)	-10 000		-10 000	10.000*	
Razem Aktywa	300 000	360 000	660 000	-40 000	620 000
PASYWA					
Kapitał podstawowy	50 000	60 000	110 000	120 000	120 000
				-110 000	
Kapitał zapasowy	40 000	30 000	70 000	-10 000	60 000
Wynik roku bieżącego	10 000	10 000	20 000	10 000*	30 000
<i>w tym marża na wzajemnej sprzedaży</i>					
Zobowiązania	200 000	260 000	460 000	-50 000	410 000
<i>w tym wzajemne</i>	30 000	20 000	50 000	-50 000	
Razem pasywa	300 000	360 000	660 000	-40 000	620 000

Zadanie 3 . Metoda łączenia udziałów przy fuzji

Przeprowadź niezbędne wyłączenia oraz połączenie metoda łączenia udziałów. Kapitał według umowy spółki to 130000 wzajemne należności i zobowiązania to 60000 a wynik na wzajemnej sprzedaży strata 5000.

	Spółka A	Spółka B	Suma przejściowa A + B	Wyłączenia	Bilans otwarcia
AKTYWA					
Aktywa trwałe	100 000	150 000	250 000		
Aktywa obrotowe	200 000	200 000	400 000		
<i>w tym</i>					
wzajemne należności	30 000	30 000		
<i>marża w zyskach (strata)</i>	(5 000)		
				
Razem Aktywa	300 000	350 000			
PASYWA					
Kapitał podstawowy	50 000	60 000	110 000		
Kapitał zapasowy	40 000	30 000	70 000		
Wynik roku bieżącego	10 000	10 000		
w tym marża na wzajemnej sprzedaży			450 000		
Zobowiązania	200 000	250 000		
<i>w tym wzajemne</i>	30 000	30 000		
Razem pasywa	300 000	350 000		